

Motion till riksdagen

1988/89:Ub330

av Lena Boström (s)

Fortbildningen av lärare

I ett decentraliserat skolväsende har de medel som stat och kommun kan anslå för lärares fortbildning och för lokalt utvecklingsarbete stor betydelse för skolans utveckling. I en verksamhet som skolans är det alltid nödvändigt att ha tillgång till rörliga resurser för att snabbt kunna anpassa verksamheten till olika behov och för att tillmötesgå de skilda krav på förändringar som kan uppstå.

Genom riksdagens beslut med anledning av proposition 1980/81:97 om skolforskning och personalutveckling, fastlades principerna för hur ansvaret för lärares fortbildning skulle fördelas mellan stat och kommun. Genom detta beslut ålades kommunerna att ta ansvaret för skolans personalutveckling. De utvärderingar som gjorts av detta system bl.a. i rapporten DsU 1986:16 "Personalutveckling och lokalt utvecklingsarbete i skolan" visar att kommunerna lyhört har följt de prioriteringar som riksdag och regering gjort. Kommunernas strävan har varit att tillse att skolan utvecklas mot de mål riksdagen uppsatt.

Genom de beslut riksdagen fattat under 1988 om kompletteringsfortbildningens genomförande och de förslag till medel för detta som finns i årets budgetproposition, jämte de prioriteringar som regeringen där angivit för vilka områden och vilka lärarkategorier som skall prioriteras, finns det anledning förmoda att kommunerna även i detta avseende kommer att följa riksdagens beslut. I kommunerna pågår redan ett stort planeringsarbete för att så snart som möjligt ta itu med den nödvändiga fortbildningen.

De medel som regeringen föreslår skall användas för denna verksamhet utgörs dels av merparten av den s.k. LUV-resursen, vilket är den största delen, dels av de ytterligare 50 milj.kr. som regeringen föreslår skall utgå årligen under den tioårsperiod som denna satsning skall vara. Om fördelningen och den statliga styrningen av dessa 50 milj.kr. blir alltför stark kommer de endast att räcka till ca. 130 rektorsområden per år eller utslaget på länsnivå till ca. 5 rektorsområden per år. För övriga rektorsområden – och kommuner – innebär detta en alltför lång väntan på att få komma i tur för sin utveckling. Dessa kommuner och rektorsområden får dessutom svårigheter att inrikta sina resurser för lokal skolutveckling på personalutveckling och en breddad kompetens enligt grundskollärautbildningsreformen i avvaktan på statliga prioriteringar. Risker finns att den entusiasm som man i dag kan förmärka hos skolledning och personal över de utvecklingsmöjligheter denna satsning kan medföra svalnar.

Ett sätt att förhindra en sådan negativ utveckling och för att tillvarata den

utvecklingspotential som finns i kompletteringsfortbildningen är, enligt min mening, att förtroendefullt överlåta genomförandet av fortbildningen till kommunen enligt de principer som gällt sedan det nya systemet för skolans personalutveckling antogs.

I princip bör fortbildningen styras så att riksdag och regering anger de mål som skall uppnås genom kompletteringsfortbildningen och de prioriteringar som skall gälla för de olika lärarkategorierna enligt förslagen i budgetpropositionen. Som en naturlig konsekvens bör de ytterligare 50 milj.kr. som regeringen föreslår för fortbildningen och som kommer att fördelas av tillsynsmyndigheterna tillföras anslaget för lokalt utvecklingsarbete och fördelas efter de principer som i dag gäller för detta anslag. Kommunerna åläggs att inom en tioårsperiod utnyttja dessa medel för att fullfölja kompletteringsfortbildningen.

Med denna principiella uppläggnings av kompletteringsfortbildningens genomförande blir det möjligt att

- ta tillvara det kommunala ansvaret för skolans utveckling som det beskrivs i proposition 1988/89:4 om skolans styrning.
- ge kommunerna möjlighet att förena sitt arbetsgivaransvar med den nödvändiga personalutvecklingen inom skolan.
- få en genomförandetak som både tar tillvara skolpersonalens intresse för sin egen utveckling och som bättre kan anpassas till lokala behov och tillgängliga resurser.
- bättre anpassa högskolornas kursverksamhet i samarbete mellan kommun och högskola.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att principerna för genomförandet av kompletteringsfortbildningen för grundskolans lärare,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna behovet av att del av anslaget bil. 10. B8 i budgetpropositionen, 50 Mkr till kompletteringsfortbildning, överföres till anslaget B3, bidrag till kommunernas lokala skolutveckling, att fördelas enligt principerna för fördelningen av anslaget B3.

Stockholm den 25 januari 1989

Lena Boström (s)